

I forhold hertil er der i lovforslaget foretaget den ændring, at alvorlige sjælelige forstyrrelser af anden art end sindssygdom eller åndssvaghed ikke vil være til hinder for indgåelse af ægteskab. Efter de gældende regler er det i praksis sjældent, at personer, der lider af sådanne forstyrrelser (visse epilepsiledsagende og psykopatiske karakterforandringer), søger om tilladelse til at indgå ægteskab, og ansøgningerne bliver i reglen imødekommet. Også i de tilsvarende bestemmelser i de norske og svenske forslag er disse persongrupper udeladt.

Ved udarbejdelsen af lovforslaget har man overvejet, om det ville være muligt at begrænse bestemmelsen til at omfatte kun visse grader af åndssvaghed, således at lettere åndssvage kunne indgå ægteskab uden tilladelse.

En i justitsministeriet foretaget undersøgelse af praksis efter ægteskabslovens § 10 viser imidlertid, at ansøgninger fra lettere åndssvage om ægteskabstilladelse er afslået i et ikke ubetydeligt antal tilfælde, og at der i disse sager har været så at sige fuldstændig enighed mellem åndssvageforsorgsinstitutionerne, retslægerådet og ministeriet om, at det på baggrund af oplysningerne om ansørgernes eller en af disses personlige forhold ikke ville være forsvarligt at meddele tilladelse. På baggrund heraf har man fundet det rigtigst fortsat at lade bestemmelsen omfatte alle åndssvage.

Justitsministeriet kan imidlertid tiltræde, at der som påpeget af Statens åndssvageforsorg i en udtalelse om ægteskabsudvalgets betænkning savnes tilstrækkelig viden om de problemer, der er forbundet med åndssvages indgåelse af ægteskab. Under hensyn hertil agter man i samarbejde med bl. a. Statens åndssvageforsorg at søge iværksat en undersøgelse til belysning af, i hvilket omfang de sociale og eugeniske hensyn, der ligger til grund for ægteskabslovens § 10 og administrationen af denne bestemmelse, kan begrunde, at bestemmelsen på længere sigt opretholdes efter den udvikling, der er sket med hensyn til behandlingen af de åndssvage og deres stilling i samfundet.

Bestemmelsen i udkastets § 10, stk. 2, hvorefter tilladelse til indgåelse af ægteskab kan betinges af, at den pågældende underkaster sig sterilisation, er ikke medtaget i forslaget, idet der kan rejses tvivl om, hvorvidt bestemmelsen, der blev indført i 1938, er i fuld overensstemmelse med det frivillighedsprincip, som har fundet udtryk i lov nr. 234 af 3. juni 1967 om sterilisation og kastration.

Det må dog fremhæves, at man efter justitsministeriets opfattelse ved behandlingen af ansøgninger om ægteskabstilladelse fortsat må lægge betydelig vægt på, om der er udsigt til, at ægtefællerne vil få

børn eller ej, jfr. betænkningen s. 146-48. Man vil derfor søge gennemført en ordning, hvorefter der, når afslag er begrundet i manglende sterilisation, ydes de pågældende vejledning om muligheden for opnåelse af tilladelse til sterilisation og om udsigten til, at afgørelsen af spørgsmålet om ægteskabstilladelse kan ændres, såfremt sterilisation foretages. En sådan vejledning vil kunne ydes enten af åndssvageforsorgen eller vedkommende overlæge, eller — hvis andrageren ikke er under forsorg eller undergivet behandling på en institution eller under tilsyn af en institution — af mødrehjælpen.

Til § 11.

Bestemmelsen svarer til udkastets § 12. Herom henvises til betænkningen s. 36-37.

Til § 12.

Bestemmelsen svarer til udkastets § 13. Herom henvises til betænkningen s. 37-38.

Til § 13.

Bestemmelsen svarer til udkastets § 14. Herom henvises til betænkningen s. 38.

Til § 14.

Bestemmelsen svarer til udkastets § 15, stk. 1. Herom henvises til betænkningen s. 38.

I forslaget medtages ikke bestemmelsen i udkastets § 15, stk. 2, hvorefter den, hvis ægteskab er opløst ved dom, ikke må indgå nyt ægteskab, før ankefristen er udløbet, medmindre den tidligere ægtefælle giver afkald på anke. Som anført i betænkningen s. 38 kan udtrykkelig bestemmelse herom ikke anses for påkrævet. Hertil kommer, at det efter forslaget § 16, er overladt til justitsministeren at bestemme, hvilke bevisligheder en part skal præstere for at godtgøre et tidligere ægteskabs ophør, således at der med hjemmel i denne bestemmelse vil kunne fastsættes regler svarende til udkastets § 15, stk. 2.

Til § 15.

Denne bestemmelse svarer til udkastets § 16, stk. 3. Der henvises til betænkningen s. 43-44. Man har dog fundet det rigtigst i bestemmelsen udtrykkeligt at angive, at erklæringen skal omfatte også børn, der er i vente, samt adoptivbørn. Bestemmelsen er også i øvrigt søgt formuleret i overensstemmelse med de tilsvarende norske og svenske bestemmelser. Endvidere har man fundet det hensigtsmæssigt at placere bestemmelsen i kapitlet om ægteskabsbetingelserne.